Pojem práce vlády ve smyslu § 101, odst. 2 tr. zák. nelze obmezovati, jak míní stížnost, jen na takové záležitosti, kde stát vystupuje jako nositel veřejné autority a vrchnostenské moci, nýbrž přisvědčiti dlužno názoru zastávanému v rozsudku, že sem patří i hospodářské podnikání státu, pokud je stát shledává nutným nebo alespoň prospěšným k plnění úkolů ve veřejném zájmu. Provoz železniční dopravy na státních drahách, o němž sama stížnost připouští, že se dotýká zájmů veřejných, není myslitelný bez věcných potřeb, které si dráha opatřuje arci jako každý podnik právními jednáními pohybujícími se v oblasti soukromoprávní, při nichž správa Č. S. D. a její orgány vystupují vůči druhé smluvní straně v právní roli rovnocenné a nikoli nadřaděné. Prodej vyřazeného železničního materiálu je však stejně jako jeho nákup nezbytnou součástí podnikání a provozu státních drah a byl státní správou železniční také upraven podrobně úředními předpisy. Jím získává správa Č. S. D. prostředky k nákupu a obnově věcných potřeb nevyhnutelných při provozu samém a tím k plnění svých veřejných úkolů. Výnos těchto prodejů je součástí výnosu podnikání Č. S. D., jehož přebytky plynou, jak dovodil rozsudek, do státní pokladny, nebo jehož schodek zatěžuje tuto pokladnu a již tím se dotýká bezprostředně zájmu celku státních občanů. Vykonával tudíž obžalovaný veřejný úřad, i když prováděl jako přednosta odboru pro udržování dráhy prodej železničního materiálu spadajícího do působnosti odboru a přijímal z tohoto důvodu peníze, a byly proto peníze takto jím jako kupní ceny za železniční materiál přijaté statkem svěřeným mu z důvodu jeho veřejného úřadu. Agendu záležející v prodeji kolejnic prováděl obžalovaný mocí příkazu veřejného záležejícího v jeho jmenování přednostou odboru pro udržování dráhy. Nesejde zajisté na tom, že k provádění této činnosti byly povolány výnosem, kterého se stížnost dovolává, odbory a nikoli výslovně jejich přednostové. Už z důvodu svého úředního postavení jako přednosta odboru byl obžalovaný zmocněn a povolán k provádění této agendy a k jednání se zájemci o kolejnice, zejména nepověřil-li, jak k tomu byl oprávněn podle zjištění rozsudku, touto agendou některého jemu podřízeného úředníka. Jeho výslovnou povinností jako přednosty odboru pak bylo, jak zjišťuje rozsudek bez odporu zmateční stížnosti, zapisovati prodeje do knihy, podpisovati prodejní tiskopisy a zasílati je ředitelství státních drah ke schválení v těch případech, kde to bylo předepsáno. Jako přednostovi úřadu náležel mu samozřejmě a nepochybně dohled nad činností svěřeného a podřízeného mu personálu, tudíž i nad prováděním prodejů, pokud byly při něm zúčastněny jiné osoby. Nelze proto důvodně tvrditi, že agenda prodejů železničního materiálu nebyla úřední činností obžalovaného jako přednosty odboru.

Čís. 6270.

K § 51 tr. ř.

Byl-li soukromou žalobou inkriminován pouze čin spočívající v tom, že vinník v podání na soud pomluvil soukromého žalobce (§ 2 zákona o ochraně cti), je příslušný k projednání věci soud, jemuž bylo podání

určeno a k němuž došlo, nikoli jiný soud, v jehož obvodě byl za součinnosti třetích osob z podnětu vinníkova pořízen překlad a čistopis onoho závadného podání.

(Rozh. ze dne 8. října 1938, Nd II 109/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl v trestní věci soukromého žalobce P. proti obžalovaným A. a B. pro přestupek podle § 2 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. ve sporu o příslušnost mezi okresním soudem v Z. a okresním soudem v T. takto: Příslušný je okresní soud v Z.

Odůvodnění:

Soukromý žalobce P. podal u okresního soudu v Z. žalobu na A. a B. proto, že ho v odvolání podaném u okresního soudu v Z. ve sporu sp. zn. C 624/37 podezřívali z křivého svědectví a uvedli takto o něm nepravdivé skutečnosti, které by ho mohly vydati v opovržení a snížiti v obecném mínění (§ 2 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n.).

Příslušnost okresního soudu v Z. odůvodňuje soukromý žalobce tak, že urážlivé výroky přišly ve známost třetích osob tím, že podání došlo k okresnímu soudu v Z.

Okresní soud v Z., zjistiv na základě výpovědí M. a N., že obžalovaný B. předal koncept zmíněného odvolání, sepsaný v jazyku německém, M-ovi, aby jej přeložil do češtiny, a že M. tak učinil a nadiktoval pak překlad paní N., vyslovil svoji nepříslušnost k projednání souzené trestné věci a postoupil věc okresnímu soudu v T., maje za to, že tento soud je příslušný vzhledem k tomu, že v jeho obvodě pomluva tvořící předmět soukromé žaloby přišla ve známost třetích osob, to jest M. a N.

Okresní soud v T. rovněž neuznal svou příslušnost, a to proto, že podle jeho názoru M. a N. byli pouhými prostředky trestného činu, v krajním případě snad jeho spolupachateli, nemohou však nikterak býti považováni za osoby třetí, jimž pomluva byla sdělena. Nehledíc k tomu, má okresní soud v T. za to, že i v případě, že by oba soudy, jak okresní soud v Z. tak i okresní soud v T. byly příslušnými podle § 51 tr. ř. jako fora delicti commisi, náleželo by projednání trestní věci podle zásady předstižení podle 2. odst. § 51 tr. ř. okresnímu soudu v Z.

Nejvyšší soud uznal na příslušnost okresního soudu v Z. I kdyby byl správný názor tohoto soudu, že předáním německého konceptu M-ovi, aby jej přeložil do češtiny, jakož i nadiktováním překladu přišel obsah odvolání již v T. ve známost třetích osob, totiž M. a N., nemohlo by to nic změniti na tom, že odesláním čistopisu odvolání na okresní soud v Z. a tedy dalším činem přišla inkriminovaná slova též v Z. ve známost ještě dalších cizích osob, to jest oněch úředních osob, jichž rukama spis proběhl. Jen tento čin je v soukromé žalobě zachycen a ježto tímto činem výroky, o něž jde, přišly nesporně ve známost cizích osob teprve v Z., je příslušnost okresního soudu v Z. k projednání věci vzhledem k ustanovení § 51 tr. ř. nepochybná.